QUAEDAM
DE
GASTROMALACIA
OBSERVATIONES.

DISSERTATIO
INAUGURALIS MEDICA
QUAM
CONSENSU ET AUCTORITATE
GRATIOSI MEDICORUM ORDINIS
IN
UNIVERSITATE LITERARIA
FRIDERICA GUILELMA
UT SUMMI
IN MEDICINA ET CHIRURGIA HONORES
RITE SIBI CONCEDANTUR
DIE VII. M. NOVEMBRIS A. MDCCCXLII.
H. L. Q. S.
PUBLICE DEFENDET
AUCTOR

THEOPHILUS PIWKO
MARIAE-INSULANUS.

OPPONENTIBUS:
A. GENZMER, med. et chir. Dr.
C. HOPPE, med. et chir. Dr.
J. GEPPERT, stud. jur.

BEROLINI,
TYPIS FRATRUM SCHLESINGER.

Gastromalacia, etsi a multis jam descripta et exquisita, tamen nomine aenigmatis in medicina dignissima est. Anatomia quidem pathologica recentioribus temporibus novum lumen pathologiae allatura esse videbatur, sed nihilominus de natura morbi, quem sumus tractaturi, tam variae prostant sententiae et dubiae, ut, cujus autoris vestigia sequamur, prorsus nesciamus. Itaque quum Halae Saxonum in praxi clinica haud parvam infantum hoc morbo correptorum copiam observandi occasio mihi data esset, nonnullorum aegrotorum historias in publico proponere, quam novis opinionibus priorum catervam exaggerare satius duxi.

OBSERVATIO PRIMA.

Gastromalacia — diphtheritis — intermissio — reditus — mors — necropsia.

F. L. infans debilis, tres menses natus, ex prima aetate pro lacte materno pulte aliisque cibis stomacho

insuperabilibus nutritus, subito mense Junio alvi proflu
vexatur; sedes liquidae, aquosae, octo, decem per die
vomitus vehementissimus, ita ut omnes et cibi et po
statim ejiciantur; evomita odore acido, sitis inexplebi
inquies, anxietas, vagitus, pedes tracti ad abdomen, qu
pressu non majore dolore cruciatum videbatur, cutis sic
sine turgore vitali, extremitates frigidae, facies collap
pallida, pulsus acceleratus, debilis. Praeterea ling
genae, palatum, fauces, quatenus inspici poterant,
phtheritide occupatae erant. Frictiones, lotiones irritan
interne tinct. rhei aquos. cum liq. kal. carbon. in aq. fl
nic. cum syrup. rhei ordinantur; diaeta parca, lac c
aq. foenicul. mixtum. Qua cura adhibita jam tribus in
jectis diebus diarrhoeae vomitusque cesserunt, ita ut
des duae tantum per diem fere normales, pulti sim
deponerentur. Turgor vitalis rediit, sudores, pulsus
gularis, somnus quietissimus. Paucis diebus praeterlap
nulla morbi symptomata se praebuerunt, ipsa infantis
cies sano fuit colore. Sed jam sexto die post hanc m
intermissionem, omnia priora symptomata vehement
redierunt, diarrhoeae vomitusque creberrimi. Paren
periculum haud suspicantes, quum medici auxilium
peterent, mox maxima cum celeritate omnia morbi s
ptomata creverunt. Ad vesperam diarrhoeae vomitus

nnumerabiles, anxietas ingens, vagitus continuus, extremitates frigidae, collapsus, convulsiones, mors.

Sectio cadaveris horis IV post mortem instituta. Corpus macerrimum, collapsum. Cerebrum, cor, pulmones, hepar, lien, pancreas, renes nihil a consueto alieni btulerunt. Ventriculus jam extrinsécus pellucidus videatur; conamine cautissimo eum extollendi ruptura exstitit, ua contenta in cavum abdominis fluxere.

Oesophagus usque ad cardiam neque destructionem eque ullum diphtheritidis prioris signum praebebat. Ventriculus ipse fere omnibus in partibus emollitus, praecipue utem in fundo ventriculi omnes membranae gelatinosae uasi pressu minimo ruptae sunt. Etsi omnes pellucidae, amen tunicae muscularis structura perspicue distingui potuit, ejus enim fibrae singulae maceratae quasi in massa acuerunt gelatinosa, quae permultis punctis striisque niris impleta erat. Quo propinquiores pyloro, eo solidiores tunicae. Sed per totum tractum intestinalem usque d rectum tunica mucosa mollior, facillime scalpelli manubrio amoveri potuit, ceterae intestinorum tunicae vaidae. Ventriculi contenta ejusque tunicae gelatinosae hartam exploratoriam caeruleam rubram reddiderunt; analysi chemica instituta magna acidi lactis copia, natron phosphoricum et natron muriaticum inveniebatur.

OBSERVATIO SECUNDA.

Angina membranacea — emeticum — gastromalacia — mors — necropsia.

P. H., infans unius anni, sanus ac robustus, maxim cum diligentia nullis aliis cibis nisi lacte materno nutri tus, semper hucusque valetudine optima vigens, nonnulli ex diebus mense Februario priorem hilaritatem amisera. Qua de causa parentes, quum interdum vomitus atqu sedes liquidiores consecutae essent, a medico auxiliun petierunt. Color faciei infantis sanus, nulla gravioris morl signa; sedes mucosas flavas tres dejecit, totidem vomitus abdomen neque inflatum neque sensibile neque fervidum cutis temperies normalis, urina larga, pectoris organa hau affecta, febris nulla, cerebrum integrum. Quae quum it essent, magis ut parentum timor levaretur quam necessi tatis causa, tinct. rhei aquos. ordinata est.

Postero jam die vomitus cesserat, magno cum appe titu infans lac maternum recepit, somno tranquillissime fruebatur, sedes autem duae mucosae foetidissimaeque deponebantur. Tertio die una tantum evacuatio liquida consecuta est, alia morbi symptomata nulla. Quarto die evacuatio faeculenta una, ceterum valetudo bona. Die sexto parentes infantem subito irrausisse atque tussi rauca

:onquassatum esse sunt questi; ceterum nec diarrhoea nec 'omitus, nec febris; neque signa physicalia morbi cujus-)iam impetum indicavere. Insequenti autem nocte illa .aucitas atque tussis trachealis revertebatur et infans an-:ius, capite porrecto, respiratione gravi stertorosaque voce [uiritat rauca; pulsus acceleratus, cutis sicca, ardens. Signa quum pathognomonica anginae membranaceae ad-essent, duae hirudines ad laryngem statim sunt applicatae, nterne tart. stib. gr. jjj soluta in aq. dest. ℥jjj. Nonnullis nedicinae cochlearibus minoribus exhaustis vomituque se-:ies exorto, mammam maternam infans recepit, et quiete ıbdormivit. Cutis sudoribus obtecta, respiratio pura. De-ınde medicamen refracta dosi dabatur. In universum igitur)uerulus granum unum tart. stib. consumpserat. Tussis ıon rediit, somnus quietus per plures horas. Sub tempus ıutem matutinum diarrhoeae aquosae exstiterunt creberri-mae, vomituritiones, vomitus. Simulac infans siti vehe-mentissima cruciatus potum avide exhausit, diarrhoeae et vomitus statim redierunt; anxietas maxima. Vomitus qui-dem sedabantur, sedes autem deponebantur innumerae. Lac infans magna cum aviditate bibit, sed maternam mam-mam recipere negavit. Permagna virium prostratio, in-quietudo, collapsus facici, oculi retro residunt, caeruleis marginibus circumdati, bulbus ad partem superiorem ver-

gens; pulsus parvus, acceleratus; cutis frigida, urina copiosa; convulsiones non aderant. Quae quum ita essen dubium non videbatur, quin ultimum gastromalaciae stdium adesset. Quam celerrime igitur clysmata ex amyparata, frictiones, balnea irritantia administrata sunt; minime rerum statum mutavere; cutis sicca, vultus, anxitas, pulsus, diarrhoeae eaedem manebant. Clysmata e amylo parata cum opio, interne opium cum liq. c. c. suc in aq. menth. piperit. cum syrup. cinnam. Sed frustr omnia. Collapsus fit major, tum magno per horam agon exorto mors supervenit.

Cadaver robustum, adiposum horis XVIII post obitum dissecabatur. Cranium aperire non licuit. In pericardi nullum serum reperiebatur, cor contractum, in ventricul dextro atque atrio pauxillum tantum sanguinis liquidi sin coagulis, ventriculus et atrium sinistrum nullum sanguinem continens, foramen ovale jam clausum. Thymu magnus, pulmones integri, in larynge atque trachea vas sanguine impleta, tunica intima muco tenace ex albo flavescente obtecta. Hepar pallidum; lien sanguine carens incisione facta granulosus apparuit; omnia abdominis organa vasis sanguinis inanibus; pancreas, renes sani, vesica urinaria contracta, nullam continens urinam. Glandulae mesenteriales tumidae, praecipue nonnullae glandu-

lae coeco et ileo adjacentes magnitudinem fabarum assecutae erant. Mesenterium colore pallido. Per totum tractum intestinalem glandulae tumidae pelluxerunt. Ventriculi fundus emollitus fuit, massae gelatinosae, pellucidae similis. Etsi omnes tunicae emollitae erant, tamen ruptura nondum adfuit. Quod quidem nusquam in partibus malacia destructis illae nigrae maculae et striae inveniebantur, ex sanguinis inopia in omnibus cadaveris partibus causa ducenda videbatur. Ventriculi pars sinistra linea quasi divisa erat a parte dextra, ubi neque tunica mucosa neque aliae membranae morbo erant correptae. In tractus intestinalis parte superiore glandulae non valde tumefactae, sed in inferiore ilei parte permultae glandulae et solitariae et Peyerianae tanta erant magnitudine, quantam nec in cholera nec calomelanos dosibus permagnis adhibitis adipisci solent. In intestino crasso quoque glandulae solitariae justo majores. Membranae intestinorum malacia non destructae.

OBSERVATIO III.

Cruditas — vomitus — diarrhoeae — hydrocephalus acutus — mors — sectio — malacia ventriculi.

B. T., puella VIII annos nata ex parentibus validissimis, qui ex tredecim liberis septem jam aut tuberculosi

aut hydrocephalo acuto mortuos lugebant, hucusque sem-
per valetudine optima gavisa, ante quinque hebdomadi
morbillos sine ulla alia molestia sustinuerat, nisi cu
diarrhoea vehementissima, qualis tum usu venit in epid
mia. Tametsi autem omnia symptomata morbi evanu
rant, tametsi infans neque dolorem quemquam questa es
neque diarrhoea nec alvi obstructio remanserat, sed qu
tidie sedes normales deponebantur, tametsi appetitus c
borum optimus: tamen infans ex hoc tempore nec vir
priores nec priorem hilaritatem recuperaverat; praecipu
vero lassitudo quaedam memorabilis videbatur, qua o
ruta puella longe ante horam solitam se somno daba
Die VII mensis Novembris, quum infans maximo cu
appetitu in coena assum anserinum edisset, ad vespera
appetitum amisit, de capitis et alvi doloribus conques
est, et nocte insequenti vomitu ter quaterve repetito
cibum potumque et mucum bile mixtum ejecit; diarrhoe
quoque liquidae aquosae totidem sunt consecutae. Qu
excretiones per tres dies subsequentes eodem modo rep
titae sunt, quo tempore alvi dolores perquam sunt auc
dum caput neque dolens, ac ne occupatum quidem videb
tur. Die XI mensis Nov. a schola clinica auxilium pet
tum est. Puella plane sui compos erat, hilariter cum s
roribus ludens, interrogata dolorem capitis questa e

inorem, majorem abdominis, praecipue in regione epiga-
rica; lingua humida obtecta erat obtegumento e flavo
bescente, halitus paullum foetidus, appetitus deficiens,
tis aucta, sed potum exhaustum vomitus plerumque se-
tus est, interdum vomituritiones tantum. Evomita odore
mper acido, multo muco tenace mixta erant. Abdomen
que fervidum neque expansum, sed pressu dolores ejus
nt aucti. Sedes semper quotidie IV, V mucosae; urina
rea, pulsus febrilis, plenus nonaginta aut centum ictus
ciebat per minutam; cutis arida. Parvae pulveris aero-
iori doses, potus antispasmodicus, sinapismus regioni
igastricae impositus nullum eventum laetum effecere.
iebus posteris cum pulvere aerophoro opium est conjun-
um, tum mixtura ex aq. cinnam., tinct. op., liq. c. c.
cc. est porrecta, externe balnea. Sed frustra; vomitus
ebrior, abdominis dolores majores. Cetera morbi sym-
omata per hebdomadem minime sunt mutata; ex secundo
tem curationis die caput nec dolens erat nec fervidum;
universum infantis vultus plane sano erat aequalis.
terdiu cum parentibus puella hilariter locuta est, potum
it medicamen poposcit, ad sedes deponendas cubitum
liquit, etsi ob pedum debilitatem adjuta; noctu autem
mnus ereptus, interdum deliria mussitantia. Pulsus
iorem et quantitatem et qualitatem habebat, ad vespe-

ram plures quam centum ictus faciebat; cutis arida fer- dissima, macies totius corporis major, lingua semp- oblita. Ex die XII morbi tam foetidus erat halitus, qu- lis apud cancrum aquaticum inveniri solet. Massae ev- mitae foetidum interdum, plerumque acidum odorem h- bebant; nonnumquam concrementa ex lacte coagulata ev- mebantur. Sitis modica. Abdomen sensim sensimq- tantopere collapsum est, ut columna vertebralis senti- posset. Abdominis dolor idem fuit, praeterea autem t- tum corpus pressu dolens fiebat, atque interdum dolorib- crurum trahentibus puella erat affecta. Sedes pedetent- ter, bis, denique semel per diem consecutae erant; p- stremo autem per plures dies alvi obstructio exstitit, qua- clysmata plura instituebantur; urina regularis. Qu- medicamina hucusque nullam mutationem attulissent, Kr- kenbergio autore, cruditates suspicante, emeticum tart. stib. grano dimidio et pulveris rad. ipecac. scrupu- dimidio paratum est porrectum. Dimidia dosi exhau- jam post horae unius quadrantem vomitus vehementis- mus quinquies est exortus. Nocte insequenti somn- quidem quietissimus, sed quatuordecim horis interjec- vomitus rediit. Acidum muriaticum conc. cum tinct. o- effecit nihil. Quum autem die morbi XVI mixtura oleo ricini cum creosoti guttis duabus adhibita esset, v-

tus subito sedabantur atque mox tres copiosae et fae-
lentae sedes secutae sunt, quo facto odor quoque ille
:tidus ex ore diminutus est. Sed ex die XIV jam so-
r- magis magisque crescens exstiterat, qui ex die XVI
n profundus fiebat, ut puella summo tantum opere ex-
ari posset. Interdum quidem, praecipue noctu status
: soporosus clamoribus vagituque interruptus est. Ab-
ic interne nullum medicamen nisi aq. Selters., externe
sicatorium in cervicem imponendum ordinabatur. Pul-
nes tum morbo affecti videbantur, tussis enim crebra,
ca, sine ulla expectoratione exstiterat. Per stethosco-
im in utroque pulmone rhonchus sibilans audiebatur,
:toris percussio sonum dabat bonum. Diebus ultimis
ins collapsa sine ullo motu jacuit, pressu tantum ma-
io ad abdomen facto clamoribus vitae signum dedit;
na et sedes involuntariae, pulsus minimus, inaequalis,
quentissimus; cutis arida fervidaque; pupilla dilatata,
nea sicut pulvere conspersa, muco tenace obtecta, con-
ictivae vasa sanguine impleta, ne multa, omnia hydro-
hali symptomata perspicue comparuerunt. Quum die
ζ morbi paralysis lateris dextri et vesicae urinariae
rta esset, die postero mors incessit.

Sectio horis XVI post decessum instituta. Cadaver
cerrimum, abdomen modice inflatum. Calvaria aperta in

durae matris sinibus sanguinis coagula, dura mater ip ad basin cerebri in regione pontis exsudationibus nonnul plasticis turbida reperiebatur. Cerebri gyri deplanati, va modice sanguine impleta, cerebri consistentia non aliena ventriculi laterales seri puri circiter uncias IV continebat quo in liquore duo vel tres majores flocci cerebri substa tiae emollitae natabant; fornix, corpus callosum nec n partes ventriculum quartum circumdantes emollitae era Trachea vasis sanguine injectis, muco e cano flavescen impleta. Utriusque pulmonis, praecipue autem dextri pa inferior cum pleuris costarum coaluerat. In pleuris ut usque lateris innumerae granulationes tuberculosae, pulmonis dextri parte inferiore numerosa flava cruda tub cula inveniebantur. Glandulae bronchiales tuberculis cr dis flavescentibus ad magnitudinem ovi columbini intum erant. Cor vasaque magna sana. Sub hepatis obtegume seroso et in superficie substantiae ejus singulae granu tiones tuberculosae, eaedem in tunica serosa et substan lienis conspiciebantur. In ventriculi fundo ruptura er sed ne vestigium quidem contentorum ventriculi in abd mine inventum est. Omnes ventriculi tunicae hoc in lo in massam gelatinosam sic erant mutatae, ut pressu m nimo quasi liquescerent; praeterea tunica mucosa in al quoque ventriculi partibus non emollitis aut deficiebat,

ıgulas modo strias et insulas quasi formabat. Hic illic massa gelatinosa maculae striaeque nigrae animadverteıntur. Malacia neque ad oesophagum neque ad duodeım pertinebat. In parte vero intestinorum tenuiorum eriore nonnulla parva crateris formam praebentia ulcera unda erant; praeterea prope valvulam Bauhini glandulae yerianae exulceratae. Renes sanguine abundantes, ve-a urinaria expansa.

OBSERVATIO IV.

rrhoeae — vomitus — hydrocephalus acutus — mors — sectio — gastro-oesophago-pleuromalaxis.

C. W., puerulus tres annos natus, habitu scrophuo, jam ex mensibus sex aegrotans, diarrhoeis interdum ıitu constipatis laboraverat. Domesticis medicamentis ıibitis quum puer magis magisque collaberetur, mense io a schola clinica auxilium petitum est. Prognosi quiı dubia doses parvae ammonii muriatici cum gumm. ıos. mixti porrigebantur. Quo medicamine admirabili- paucis tantummodo diebus interjectis et diarrhoeae et ıitus evanuerunt. Sed mox omnia hydrocephali acuti ıptomata perspicue exstiterunt. Sopor profundus, facies apsa, caput reclinatum, fervidum, pupilla dilatata, adsus lucis stimulum torpida, abdomen collapsum, haud

dolens, urina parca, alvi obstructio, sitis non aucta, cut
sine turgore vitali, pulsus irregularis, debilis. Etsi hir
dines ad caput, fomentationes frigidae, perfusiones, inter
calomelanos parvae doses sunt impensae, tamen sine u
eventu secundo; symptomata enim eadem manebant p
dies subsequentes. Tum sopor major, convulsiones, p
ralysis, mors die XIV, ex quo puerulus venerat in med
curationem.

Sectio horis XV post mortem facta. Cadaver m
valde macrum. Calvaria remota cerebrum expansum m
ginibus ossium excedebat; dura mater arcte cerebro ad
cens, gyri deplanati, in haemisphaerii dextri substan
corticali plura tubercula, quorum maximum nucis avella
magnitudinem adaequavit. Ventriculi laterales perquam a
plificati, uncias V aquae turbidae continentes, foramen M
roi quoque amplificatum. In cerebello tuberculum insit
erat magnitudine fere nucis juglandis. Cor, vasa maj
regularia, foramen ovale clausum. Pleurae dextrae cavi
uncias circiter duas liquoris sanguinei continuit, pleu
costarum sanae; glandulae bronchiales tuberculosae in m
dia parte jam emollitae, pulmones tuberculis miliariis
dictis impleti. In pulmonis sinistri parte posteriore ple
malacia destructa erat; ita ut pulmo in illis partibus
perficiem granulosam pullamque ostenderet. Aër igitur

lmonem per bronchos immissus, ex ostiis innumerabilibus
ıpit atque illas tantum pulmonis partes inflavit, quae
ura sana adhuc erant obtectae. Pari modo pleura co-
rum emollita erat deletaque; musculi intercostales, nervi,
ıa praeparata quasi jacuerunt. Oesophagi superior qui-
n pars salva, partis inferioris autem paries anterior ma-
ia destructus, ita ut foramine oesophagus cum sinistrae
ırae cavitate communicaret; ciborum vestigia hic non-
ı adfuerunt. Ventriculi fundus gelatinosus, tunicae
sculáris fibrae quasi maceratae; pars ventriculi pylorica
d alienata. Intestinorum tenuiorum tunica mucosa sana,
ıdulae, tametsi ex septem fere diebus calomelanos do-
haud parvae erant adhibitae, non valde intumuerunt.
ndulae meseraeriales omnes tuberculosae, hypertrophi-
ad magnitudinem fabarum. Splen, hepar tuberculosum;
creas, peritonaeum sanum. In rene sinistro multi parvi
des fuerunt, ren dexter non alienatus; vesica urinaria
ı.

OBSERVATIO V.

rhoeae — collapsus — mors — sectio — enteromalaxis.

L. H. erat infans haud debilis, hebdomades octo natus
natre phthisica, quae magna in partu sanguinis amis-
e ita est debilitata, ut jam post paucas hebdomades
ıtem a materna mamma removeri necesse esset. Lacte

igitur cum aq. foenic. mixta nutritus est puerulus, cui i
itio quidem hoc nutrimentum salubre esse videbatur.
quinto jam die post ablactationem diarrhoea exstitit;
frigeratio quoque aestate fervida (mense Julio) morbo f
tasse favit. Sedes quatuor vel quinque faeculentae
liquidiores quam solitae deponebantur; urina parca, cu
temperies diminuta, facies morbosa. Die secundo mo
sedes VI liquidae, tenesmo interdum conjunctae, ur
parca, cutis frigida, turgore vitali carens, somnus quiet
Ordinabatur balneum irritans, frictiones; interne acid. m
riat. cum tinct. op. in dec. salep. cum syrup. diac
Tempore vespertino cutis temperies aucta neque talis
lapsus, qualis superioribus diebus; pulsus parvus ic
CXXVIII per minutam faciebat; sudores; diarrhoeae au
crebriores, liquidiores, quare clysmata ex amylo pa
cum tinct. opii sunt administrata. Noctu nihilominus s
sedes consecutae, sed magis faeculentae. Die III bal
adhibito turgor vitalis cutis revertebatur, quo facto in
vires majores recipere videbatur; urina largior, sedes
liquidae sine tenesmo, pulsus major. Tempore pomeridi
quum clysma cum opio statim sine ullo effectu ejicere
atque diarrhoeae etiam crebriores fierent, celerrime infa
vires corruerunt. Die IV. anxio vagitu puerulus evigi
abdomen extensum, fervidum, pressu valde dolens, pul

rvus, frequentissimus. Nonnumquam ructus vomituritiosque comparuerunt, nullus quidem vomitus ipse. Anxies tum crevit, respiratio anxia, stertorosa, diarrhoeae crerrimae, aquosae. Hirudine una abdomini applicata, cataismate imposito, abdomen nonnullis horis interjectis llius fiebat, neque tam dolens videbatur quam antea; d collapsus, inquietudo major, extremitates frigidissimae, gitus miserabilis. Omnia autem haec prognosi signa ssima ad vesperam sunt aucta; mox paralysis pharyngis stitit, respiratio laboriosa; noctu mors ingruit. Sectio X ris post obitum instituta. Cerebri vasa sanguine imta, praeterea nihil in cerebro a norma abhorrens. Corforamen ovale nondum clausum. In parte posteriore iusque pulmonis ab lobulo inferiore ad medium sanguihypostasis inveniebatur, sed structura harum partium nino non alienata. Glandulae bronchiales, trachea sana. par, lien, renes, pancreas, vesica urinaria sine ullo rbi signo. Intestini recti tunica mucosa nonnullis in s defecit, reliqua tunicae pars malacia affecta, colore t pallido. Per totum intestinum crassum atque inferio- intestinorum tenuiorum partem membrana mucosa acia erat correpta, superior autem pars morbo non cta. In ventriculo tunica mucosa omnino emollita erat,

nec vero in fundo ventriculi, sed, quod memoratu dignissi-mum, in parte pylorica. Oesophagus integer.

OBSERVATIO VI.

Gastromalaxis — collapsus — mors — sectio.

T. H., puella valida, robusta, menses VIII nata e lacte et cibis usitatis hucusque nutrita, subito mense Ju-nio diarrhoeis vomitibusque est vexata. Parentes, prior infantis valetudine bona confidentes, tribus diebus inter-jectis demum, quum profusis excretionibus magis magisque vires debilitari viderentur, medici auxilium petierunt. Se-des quatuordecim, sedecim per diem aquosae, flavescentes odore acidissimo, sine tenesmo magna cum vehementi strepituque ejiciebantur; appetitus cibi deficiens, sitis vald aucta, ructus creberrimi, somnus anxietate interruptus oculi conditi, collapsus faciei, pulsus acceleratus, cuti sicca sed non valde fervida. Interne statim sacchar. sa turn. cum opio; tum kali chloric., denique acid. mur. con cum opio sunt ordinata; praeterea clysmata ex amylo cu opio parata, balnea, lotiones irritantes. Sed frustra. Cu tis turgor vitalis pedetentim evanuit. Cerebrum quum a fectum videretur, hirudines duae ad caput sunt applicatae sed sine ullo successu. Convulsiones interdum exstite runt, cetera symptomata eadem. Postremo vomitus cessa

rit quidem, sed collapsus major, anxietas aucta, convul-
siones crebriores, mors. Tussis quoque orta erat, respi-
ratio vero fuerat normalis, nec auscultatio nec percussio
pectoris pulmones morbo affectos esse ostenderat.

Sectio XV horis post decessum facta. Cadaver adi-
posum. Cerebrum inspicere non licuit. Utriusque pulmo-
nis lobuli inferiores sanguine referti, caerulei, incisi non
crepitantes, structura quidem non alienata. In pleurae
pulmonum superficie diaphragmati adjacente hic illic
maculae singulae coloris lactei inveniebantur, fortasse
signa malaciae incipientis. Cor, vasa magna sana.
Tractus intestinalis pallidus. Ventriculus totus in mas-
sam gelatinosam mutatus; praecipue autem fundus destru-
ctus erat. Intestinorum membrana mucosa non valde re-
sistens, glandulae Peyerianae tumidae. Glandulae me-
senteriales pallidae magnitudinem regularem non exce-
dentes. Pancreas, hepar, renes sani, splen pallidus
usque structura mollissima.

OBSERVATIO VII.

Diarrhoeae cum tenesmo — vomitus — diphtheritis — tussis —
convulsiones — mors — sectio.

C. F. erat debilis infans, menses VI natus ex pa-
rentibus imbecillis, qui jam liberos duos hydrocephalo

acuto amiserant. Quum ex duobus mensibus cibis gravissimis nutritus esset, macie summa exorta, repente cum maximo tenesmo sedes liquidae sanguinolentae exstiterunt; abdomen extensum, fervidum. Interne igitur parvae olei ricini doses praecipiebantur, quo mox tenesmus evanuit. Diarrhoeae autem liquidae per totum morbum nullo remedio sedari potuerunt. Nam ammon. muriat. cum magnes. carb. et gumm. mim., tum acid. muriat. cum opio, tum rheum cum magnes. ust. balnea irritantia, clysmata cum opio, omnia breves tantum remissiones efficere potuerunt. Diebus quatuor ante mortem cum diarrhoeis, quae decem, quatuordecim deponebantur, vomitus sex, octo per diem sunt conjuncti; oris cavitas, lingua, palatum diphtheritide occupatum. Tum status soporosus incepit, infans interdum vagiens jacuit oculos semiapertos nonnunquam volvens; tempore denique vespertino convulsiones exstiterunt, respiratio anxia, gravata, tussis vehemens, sine ulla expectoratione. Pectoris percussio sonum quidem dabat bonum, per stethoscopium autem rhonchi crepitantes, sibilantes audiebantur. Mox convulsiones crebriores fiebant, respiratio stertorosa, mors.

Sectio XIII horis post mortem instituta. Cadaver macerrimum, abdomen expansum. Fonticuli et quadrat-

gularis et triangularis adhuc patebant; dura mater ossi- ıus calvariae adhaerens firmissime; vasa et arachnoideae ›t piae matris et cerebri ipsius sanguine completa, ce- ebri substantia justo mollior, in ventriculis seri tantum, quantum cochlear parvum capit, inveniebatur. Glandulae hymi residua permagna; tracheae et bronchiorum tunica mucosa sanguine injecta. Pulmones non ad pleuram ad- aerentes; sed in lobulis inferioribus utriusque pulmonis t in medio quoque pulmonis dextri hic illic hepatisatio ubra interlobularis se obtulit, in pulmonis sinistri me- ia parte emphysema vesiculare. Glandulae bronchiales d fabae magnitudinem tumefactae, molles, sanguine bundantes. Cor vasaque magna sana. Hepar, lien, ancreas, renes integri; oesophagus non alienatus neque ıtegumento plastico obtectus, quod cavitas oris adhuc emonstrabat. Ventriculi fundus malacia sic affectus, t cautissimo tactu rumperetur. Fundi omnes membra- ae in massam gelatinosam erant mutatae; in parte py- orica membrana mucosa facillime cultro amoveri potuit. n gelatina illa striae paucae tantum parvaeque nigrae eprehendebantur. Tractus intestinalis pallidissimus. In- estinorum tenuiorum tunica mucosa sanguine hic illic njecta, ubique mollis facillime quoque cultro amoveri otuit. Glandulae hujus partis non valde tumidae. Ab

valvula Bauhini usque ad intestinum rectum sanguinis injectio pedetentim crevit. Tunica mucosa hic interdum deficiebat, aut amoveri potuit faciliter. Glandulae hac in parte non intumuerant.

EPICRITICA QUAEDAM.

Ad has, quas modo enarravi, morbi historias animum advertenti, symptomata, quae gastromalaciam plerumque comitari soleant, diagnosin morbi quidem sublevare, signa autem pathognomonica minime habenda esse certo colligere licet. Quod observatione quarta perspicue confirmatur. Illo in casu enim sectio non solum ventriculum, sed etiam pleuram atque oesophagum malacia gelatinosa correptum demonstrabat, at in morbi decursu ne ullum quidem signum pathognomonicum sic dictum, nec diarrhoea, nec vomitus, nec macies, nec sitis insatiabilis aliaque apparebant. Ex altera parte interdum omnia symptomata illa adsunt, sed post mortem ne vestigium quidem malaciae invenitur. Quod ut confirmem, exemplum afferre mihi proposui.

A. N., unius anni puerulus, hucusque optima usus valetudine, quum cibis gravissimis per hebdomades quinque nutritus esset, diarrhoeae mox creberrimae, quas atrophia excepit, exstiterunt, duodecim, quatuordecim,

anguinolentae mucosae cum maximo tenesmo; abdomen xpansum, fervidum, pressu non sensibile, lingua obteta, sitis insatiabilis, cutis arida fervidaque, pulsus freuentissimus, anxietas, inquietudo, collapsus, clamores agitusque miserabiles. Quum mox vomitus incideret, ulvis aeropherus cum opio, tum acid. mur. conc. cum pio ordinabatur. Sed frustra. Per hebdomadem vomiıs et diarrhoeae eaedem, febris, collapsus major, facies ippocratica; cutis aridissima neque balneis neque frictioibus ad turgorem vitalem perduci potuit. Sitis semper ısatiabilis, lingua, obtegumento dejecto, rubra erat ariissima. Tum denique subito et vomitus et diarrhoeae anuerunt, quotidie duae tantum sedes mucosae concutae sunt; lingua autem novo integumento obtecta, ıo deglutitio gravata. Tussis quoque sicca exstitit, spiratio quidem regularis; collapsus crevit, extremitas frigidae, pulsus debilis, frequentissimus; stridores. iebus tribus ante mortem illud cavitatis oris obteguentum solutum quidem est, quo facto deglutitio facior fiebat, sed omnia reliqua symptomata pessima aucta ınt, interdum convulsiones exstiterunt; mors.

Sectio horis VII post obitum instituta. Cadaver marrimum. Fonticulus major adhuc patebat; dura mater ılvariae ossibus adnata, sinus sanguine refecti, et pia

mater et arachnoidea paullulum turpida; cerebri substantia a norma non abhorruit, in ventriculis lateralibus seri puri nonnullae drachmae repertae sunt. — Glandula thymus jam valde diminuta, trachea colore rubro tincta; in utriusque pulmonis lobulis inferioribus hepatisatio rubra. Cor vasaque magna sania. Hepar, lien, pancreas. renes vesica urinaria non alienata. Ventriculus liquorem odoris acidissimi continens, neque in fundo neque in parte pylorica destructionem quandam ostendit, omnes tunicae solidae erant validaeque. Oesophagus sanus sine obtegumento diphtheritico. In ilei parte inferiore sanguinis injectiones hic illic obversabantur, glandulae Peyerianae tumidae. Ad valvulam Bauhini autem tunicae mucosae exulceratio circulum quasi formans comparuit. Totius intestini crassi tunica mucosa colore rubro tincta, omnibus in partibus laxata per scalpellum facillime amoveri potuit. Folliculi praeterea nonnuli intestini crassi exulcerati erant usque ad rectum. Glandulae mesenteriales sanguine injectae, tumefactae.

Quae quum ita sint, nullam, de mea quidem sententia, gastromalaciam, nisi sectione confirmatam, cognosci contendo.

Quod attinet morbi aetiologiam, infantes debiles cibis concoctu difficilibus nutritos plerumque gastroma-

ıcia affici, sed robustos quoque validosque et cautissime utritos malacia corripi, observationibus comprobatur. Ioc loco etiam de usu emeticorum apud infantes perauca mihi dicere liceat. Tartarum stibiatum permultis ı morbis inflammatoriis infantum remedium esse excelıntissimum inter omnes constat; sed majore cum praeautione, quam fieri solet, adhiberi necesse est: interdum nim vis ejus effectusque nullo modo temperari potest, a ut altero morbo sublato, alter morbus medicamine ıso efficiatur, qui exitum habet miserrimum. Etenim cet apud infantem, cujus morbi historiam in obseratione secunda retuli, gastromalaciam tartari stibiati rano uno non effectam esse mihi sit persuasum, tamen metico mortem, intestinis jam irritatis, verisimiliter cceleratam esse confiteor.

Ad prognosin et ad therapiam morbi una res, a ullo auctore excepto Schoenlein commemorata, haud ıvis mihi videtur. Interdum scilicet gastromalaxis interıissiones facit, quo facto subito omnia symptomata vi ıajore redeunt in certissimam aegroti perniciem. (Confer. bservat. prim.)

Gastromalaciam plerumque tempore aestivo existere ubitari non potest (nam haud raro illo tempore tam multi ıorbi casus observantur, ut epidemiae fere adaequent);

morbum autem interdum tempore hiemali obvium esse observationes probant. Remedia omnia, quae hucusque sunt commendata adversus gastromalaxin, laudibus minime respondent. Quae sunt allata exempla, ubi morbus ad exitum bonum sit ductus, nullo testimonio possunt confirmari, morbum revera gastromalaciam fuisse. Ubi est gastromalaxis vera, neque methodus antiphlogistica (Cammerer, Zeller), nec ferrum muriaticum (Pommer), nec opium (Cruveilhier), nec plumbum aceticum, nec chlorum ullum habent eventum secundum. Quae remedia pro tempore brevi quidem utilitatem afferre videntur, ea sunt: tinct. rhei aquos. cum kal. carbonic., jam Jaegero valde laudante, nec non acid. muriat.; aq. oxymuriatica. Adstringentibus commendatis, praecipue radice colomb., simarubae aliisque morbum utique in deterius mutari observavi. Argentum nitricum interne et per clysma inductum (Hirrth), bolum armenicum cum mucilag. gummi mimos. et opio (Segnitz), acidum pyrolignosum (Pittschaft, Teuffel) porrigendi nunquam occasio mihi fuit.

Quod ad morbi naturam spectat, gastromalaciam non esse inflammationis exitum sectionibus comprobari mihi videtur; sed ne multa, quae sunt afferenda de natura gastromalaciae, in Rokitansky anatomia pathologica uberrime exposita inveniuntur.

V I T A.

Theophilus Henricus Leopoldus Piwko, fidei
'angelicae addictus, die VII m. Maji a. MDCCCXVIII
ariae-insulae Borussorum natus sum patre Henrico,
atre Joanna e gente Beckmann, quam ex duobus
nis mortuam lugeo semperque lugebo. Quum primis
erarum elementis imbutus essem, gymnasium urbis per
nos XI frequentavi, quo facto cum testimonio maturita-
dimissus, tempore autumnali anni MDCCCXXXVIII
rolinum petii, ubi a rectore magnifico Ill. Mueller
er cives academicos receptus, nomen dedi apud Ill.
hultz, medicorum ordinis tum decanum spectatissi-
um. Annis duobus et dimidio interjectis Halam Saxo-
m me contuli, ubi per semestria tria scholas medicas
ii. Per quadriennium me docuerunt:

Ill. Hecker encyclopaediam medicam; Ill. Schultz historiam naturalem medicam; Ill. Mitscherlich chemiam experimentalem; Ill. Kunth botanicen; Ill. Gabler logicen; Cel. Isensee anthropologiae et psychologiae elementa; Ill. Schlemm osteologiam et syndesmologiam; Ill. Mueller anatomiam generalem et specialem, anatomiam comparativam, physiologiam; Ill. Schlemm et Ill. Mueller artem cadaverum rite dissecandorum; Exp. Mitscherlich materiam medicam; Ill. Osann jam beatus fontes salubres Germaniae; Ill. Henle pathologiam generalem; Ill. Schoenlein pathologiam specialem; Ill. Horn pathologiam et therapiam morborum mentis; Cel. Romberg diagnosticen morborum pectoris; Exp. Krahmer pathologiam specialem; Ill. Blasius chirurgiam et generalem et specialem, fracturas et luxationes, operationes ophthalmiatricas; Ill. Hohl artem obstetriciam; Exp. Litzmann operationes obstetricias.

Scholas clinicas frequentavi medicas per semestre unum Ill. Schoenlein, per idem temporis spatium Ill. Barez; per annum et dimidium Ill. Krukenberg; ophthalmiatricas atque chirurgicas per annum et dimidium Ill. Blasius; obstetricias per semestre unum Ill. Hohl.

Omnibus his viris, summopere de me meritis, gratias ȝo quam maximas, semperque habebo.

Jam vero tentaminibus et philosophico et medico su-ɔratis, nec non examine rigoroso rite absoluto, spero re, ut disputationis publicae veniam, summosque in me-cina atque chirurgia honores capessendos gratiosa facul-s medica mihi concedat.

THESES.

1. Morbus Brightii non est morbus, sed morbi symptoma.
2. Signa physicalia non sufficiunt ad pneumoniam cognoscendam.
3. Quas species Willan inter porrigines numerat, non omnes ad porrigines pertinent, ne ad pustulas quidem.
4. Prurigo non est morbus cutaneus.
5. Borussorum jus civile injuste agit adversus mente captos.

NARROW GUTTERS

(1-2 CHARACTERS LOST ON SEVERAL PAGES)